

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

- la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiuni-unite*: Procurorul-general de pa lângă Curtea de casație. — *Secțiunea I*: Petre Andrei Husaru cu Gh. Șandor Miche.

Tribunalul Ilfov, secția comercială: D. Semo cu N. Capră.

Judecătoria ocolului rurul Horezu: Maria Ciucă Marinoiu cu Marin Ion Dumitru și alții.

JUSTIȚIA CRIMINALĂ. — *Curtea cu jurați din județul Ialomița*: Ministerul public cu Savu Nae și alții.

JURISPRUDENȚA STRAINĂ. — *Tribunalul civil din Charleroy (Belgia)*. — *Tribunalul civil din Anvers*. — *Observațiune de S. R.*

Necrolog.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNI-UNITE

Audiența dela 17 Octombrie 1913

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Procurorul-general de pe lângă Curtea de casație

FALIMENT. — MORATORIU. — DREPTUL DE APEL. — ART. 842 ȘI 944 C. COM.

Deși codul de comerț nu prevede în termeni expresi dreptul de apel în materie de moratoriu, acest drept există, fiind coprins virtual în apelul contra hotărârei declarative de faliment, care este consecința legală a respingerei cererei de moratoriu.

Împrejurarea că tribunalul, în loc să întrunească cercetarea și judecarea cererei de moratoriu a co-

merciantului cu cererea de declarare în stare de faliment făcută de creditorii lui și să dea o singură hotărâre, a judecat și s'a pronunțat separat asupra celor două cereri, dând două hotărâri, această împrejurare nu schimbă întru nimic natura juridică a chestiunii.

No. 9. — Respins recursul în interesul legii făcut de d-l procuror-general al Inaltei Curți de casație contra deciziunilor No. 22 și 23 din 1913, date Curtea de apel din Iași, secția II, în procesul de faliment al fraților Herscovici.

S'a ascultat d-l Se. Popescu, procuror-general, în concluziunile puse pentru casare.

Curtea, deliberând,

Având în vedere adresa d-lui procuror-general al acestei Inalte Curți cu No. 699 din 7 Mai 1913;

Având în vedere că prin această adresă, d-l procuror-general întemeindu-se pe art. 12 din legea organică a acestei Inalte Curți și art. 42 din legea organizării judecătorești, cere ca aceasta Inaltă Curte să caseze în interesul legii deciziunile cu No. 22 și 23 pronunțate de Curtea de apel din Iași, secția II, în ședința dela 12 Decembrie 1912;

Având în vedere că, asupra acestei cereri de competență secției III a acestei Inalte Curți, făcându-se divergință, iar la judecata diverginței neputându-se forma majoritatea cerută de art. 20 din legea organică a acestei Inalte Curți, acea secțiune a trimis cererea în judecata secțiunilor-unite, conform ultimului aliniat al citatului articol;

Având în vedere că, din cele două deciziuni aduse în recurs rezultă că în luna Iunie 1912, firma Herșcovici, comercianți din Iași, cere tribunalului Iași secția III, ca potrivit art. 842 cod. comercial, să-i acorde un moratoriu, pe motiv că activul comerțului său este superior pasivului și că răul mers al afacerilor sale comerciale s'ar fi datorând numai crizei ce ar fi bântuit la acea epocă întreaga țara noastră și în special piața comercială din Iași; că înainte ca tribunalul să se pronunțe asupra acestei cereri, mai muți creditori ai firmei cer la rândul lor declararea firmei în stare de faliment, susținând că debitoarea lor s'ar găsi în stare de încetare de plăți;

Că, tribunalul în loc să întrunească cercetarea și judecata acestor două cereri spre a se pronunța asupra lor, printr'una și aceiași hotărâre, le judecă separat în ședința dela 30 Noembrie 1912 și prin sentința No. 172 respinge cererea de moratoriu, iar prin cea cu No. 175 declară firma Herșcovici în stare de faliment;

Că, firma face apel în contra ambelor acestor hotărâri, și Curtea de apel din Iași secția II, judecând apelurile separat, pronunță în ședința dela 12 Decembrie 1912 deciziunile cu No. 22, prin care admite cererea de moratoriu, și cu Mo. 23 prin care respinge cererea de declarare în stare de faliment, ca o consecință a moratorului admis;

Având în vedere că, d-l procuror-general susține prin recursul său că, în materie de moratoriu, legea nu a prevăzut drept de apel, prin urmare Curtea de apel din Iași admitând apelul, a violat fățiș art. 944 combinat cu 842 c. com.;

Că, în contra hotărârei prin care firma a fost declarată în stare de faliment, deși există drept de apel, însă întrucât Curtea de apel a ridicat starea de faliment, nu pentru că firma nu se găsea în stare de încetare de plăți, ci numai ca o consecință a moratorului acordat ce nu era competentă să acorde— a săvârșit printr'aceasta un învederat exces de putere;

Considerând că, în adevăr, art. 944 cod. comercial cuprinde regula că sentințele tribunalului în materie de faliment nu sunt supuse apelului decât în cazurile prevăzute de lege și că art. 842 din același cod nu prevede drept de apel în contra sentințelor date de tribunal asupra cererilor de moratoriu, de

unde s'ar putea deduce, în urma unei simple citiri a acestor texte de lege, că n'ar exista drept de apel în contra hotărârilor date în materie de moratoriu;

Considerând însă, că art. 842 punând tribunalului comercial îndatorirea că, dacă respinge cererea de moratoriu, să pășească fără întârziere la declararea, în stare de faliment, iar de altă parte, calea apelului fiind deschisă în contra hotărârilor prin care se declară falimentul în virtutea art. 711 și a ultimului alineat din art. 944, rezultă din aceste dispozițiuni ale legii, că apelul în contra hotărârei de faliment, prin efectul său devolutiv, repune în judecata Curții de apel întreaga afacere, așa cum a fost judecată la prima instanță, prin urmare și cu cercetarea și judecata cererei de moratoriu, și Curtea de apel, chemată să judece declararea de faliment, este dator să judece și cererea de moratoriu, întrucât cererea de moratoriu nu este decât un mijloc de apărare, de înlăturare a falimentului;

Că, așa fiind, este învederat că legiuitorul n'a găsit necesar ca să mai prevadă în mod expres în art. 842 dreptul de apel pentru hotărârile date asupra cererilor de moratoriu, de oarece hotărârea asupra moratorului fiind premergătoare declarării de faliment, apelul în contra celor hotărâte de tribunal asupra cererei de moratoriu se găsea virtual cuprins în apelul în contra hotărârei declarative de faliment, această hotărâre fiind consecința legală a respingerii cererei de moratoriu;

Considerând că împrejurarea, că tribunalul în loc să întrunească cercetarea și judecata cererei de moratoriu a comercianților frații Herscovici cu cererea în declararea de faliment făcută de creditorii lor și să dea o singură hotărâre, a judecat și s'a pronunțat separat asupra acelor cereri, dând două hotărâri această împrejurare nu schimbă în nimic natură juridică a chestinnei, căci dreptul de apel în materie de moratoriu rezultă din lege și acest drept nu poate fi ridicat prin aceea că judecătorii au dat două hotărâri, una asupra cererei de moratoriu și alta asupra cererei de declarare de faliment în loc să se pronunțe prin o singură hotărâre asupra ambelor acestor cereri;

Că, prin urmare, motivul de recurs fiind nefondat urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA I

Audiența dela 21 Ianuarie 1913

Președința d-lui C. R. Manolescu, președinte

Petre Andrei Husaru cu Gh. Șandor Miche

MANDAT. — DREPTUL DE SUBSTITUIRE. — OBLIGAȚIA DE A FI PREVĂZUT FORMAL. — FEMEIE MĂRITATĂ. — SUBSTITUIREA SOTULUI. — ART. 194 ȘI 1533 COD. CIVIL.

Dreptul mandatarului de a fi substituit prin alt cineva trebuie să fie prevăzut în mod formal, de oarece, în principiu, mandatul fiind dat în vederea persoanei mandatarului, trebuie ca voința mandantului de a fi reprezentat prin altcineva decât persoana aleasă de dânsul ca mandatar, să fie manifestată în mod expres.

Astfel fiind, tribunalul face o justă aplicațiune a regulilor dela mandat, când examinând termenii procurei dată de cineva ficei sale, constată că aceasta neavând dreptul de a fi substituită, soțul ei nu a putut să reprezinte în mod legal pe mandatar, iar art. 194 cod. civil, invocat prin motivul de recurs, nu este aplicabil în speță el ocupându-se de drepturile și datoriile respective ale soților.

No. 52. — Respins, în urma opozițiunii făcută de Petre Andrei Husaru contra deciziunii acestei Înalte Curți secția I, No. 683 din 1912, recursul făcut de numitul contra sentinței tribunalului Bacău, No. 281 din 1908, în proces cu Gh. Sandor Miche, Anița Sandor Miche, Andrei Sandor Miche, Alexandru Sandor Miche și Ileana Miche, tutoare.

S'au ascultat: d-l avocat Nemetescu, pentru recurent, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Ioanițescu, pentru intimați, în combateri; d-l procuror Stătescu, în concluziuni pentru respingere.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea art. 194 codul civil, întrucât soțul Andrei Tomaș, având dela lege dreptul și obligațiunea de a ajuta pe soția sa Anița în mandatul ce i-am dat, nu mai era necesar ca aceasta din urmă să aibă dreptul de substituție.

«Violarea art. 1533 cod. civil, întrucât tribunalul a nesocotit existența unui mandat tacit ce am dat ginezelui meu Andrei Tomaș».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului, Tribunalul a respins ca nesustținută opoziția și deci și acțiunea în revendicare intentată de recurent pe motiv că nu s'a prezentat în instanță și nici nu a

fost legal reprezentat prin Andrei Tomaș, care s'a prezentat ca procurator.

Considerând că, pentru a hotărâ astfel, Tribunalul constată că recurentul a dat procură ficei sale Anița Tomaș ca să-l reprezinte și să-l apere în procesele relative la averea părintească, că Anița Tomaș a substituit în aceste drepturi pe soțul său Andrei Tomaș, că la instanța de fond intimații au invocat și Tribunalul a constatat că în procura dată de recurent ficei sale, Anița Tomaș, nu se prevede dreptul ca aceasta să poată fi substituită prin alt cineva, astfel că Andrei Tomaș, deși avea procură dela soția sa, însă nu poate să reprezinte în mod legal pe recurent ;

Considerând că, dreptul mandatarului de a putea fi substituit prin alt cineva trebuie să fie prevăzut în mod formal, de oarece, în principiu, mandatul fiind dat în vederea persoanei mandatarului, trebuie ca voința mandantului, de a fi reprezentat și prin altcineva decât persoana aleasă de dânsul ca mandatar, și anume prin aceia pe care o va alege mandatarul, să fie manifestată în mod formal ;

Considerând că, în speță, Tribunalul examinând termenii procurei dată de recurent ficei sale Anița Tomaș, constată că aceasta nu avea dreptul de a fi substituită, astfel că soțul acesteia nu a putut să reprezinte în mod legal pe recurent ;

Că, Tribunalul hotărând astfel a făcut o justă aplicațiune a regulilor dela mandat ;

Că art. 194 c. civ., invocat prin motivul de casare, nu este aplicabil în speță, el ocupându-se de drepturile și datoriile respective ale soților ;

Că, prin urmare, motivul de casare este neîntemeiat ;

Că, recurentul a renunțat să susțină motivele de casare formulate prin petiția de recurs, care de altfel sunt și nefondate, întrucât nu au fost invocate la instanța de fond.

Pentru aceste motive, respinge.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA COMERCIALĂ

Audiența dela 8 Iunie 1913

Președința d-lui T. Magheru, judecător

D. Semo cu N. Capră

MANDAT. — REVOCARE. — SERVICII PRESTATE. — ONORARIU. — SPESE. — ART. 1547 ȘI 1548 COD. CIVIL.

Deși după dispozițiunile codului civil mandatul poate fi revocat, totuși legiuitorul dintr'un sentiment de echitate a prevăzut prin art. 1547 și 1548 cod. civil, că mandantul trebuie să despăgubească pe mandatarul său de anticipațiunile și speșele făcute pentru îndeplinirea mandatului

și să-i plătească onorarul, dacă i s'a promis, și de această desdaunare mandantul nu poate să se scutească, chiar când afacerea nu a reușit, dacă nu se poate imputa mandatarului nici o culpă.

Nz 1069. — S'a prezentat reclamantul V. D. Semo, asistat de d-l avocat S. Rosental; pârâtul N. Capră asistat de d-nii avocați Saită și Elias.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de reclamantul Demetru Semo, prin petiția înregistrată la No. 11093 din 1911, prin care cere a fi obligat pârâtul N. Capră să-i plătească suma de lei una sută nouă zeci și șase mii lei cu dobânda legală dela intentarea acțiunii, plus cheltueli de judecată.

Având în vedere actele din dosar și concluziunile orale și scrise ale ambelor părți din care rezultă următoarele: La 6 August 1909 între reclamantul Semo și pârâtul N. Capră intervine o convențiune, prin care N. Capră însărcinează pe D. Semo ca să-i negocieze și să-i cumpere moșia Suvărești din județul Teleorman a d-nei Cotzebue, pe prețul de 1.800.000 lei, obligându-se ca pentru acest serviciu să-i plătească lui D. Semo, suma de 250.000 lei, din care sumă Semo va plăti taxele de înregistrare ale cumăprării moșiei, iar restul să-i rămâe lui Semo, pentru cheltueli și onorariul său.

Reclamantul D. Semo se pune pe lucru, începe tratativele cumpărării, convine cu vânzătoarea moșiei asupra prețului (care eră cel fixat de N. Capră), tratează și deschiderea unui credit la Banca Generală Română cu care pârâtul Capră să plătească prețul moșiei (căci nu dispunea de bani numerar), și când mai rămăsese lucru pe complectarea unor acte de către vânzătoare ca vânzarea — cumpărarea să fie terminată, reclamantul Semo primește o scrisoare dela pârâtul Capră prin care îi spune că din oarecare împrejurări să nu mai trateze cumpărarea moșiei; iar mai în urmă, la 28 Octomvrie 1909, îi trimete o somațiune prin care îi spune că de oarece nu a putut realiză cumpărarea moșiei în condițiunile obținute de dânsul, îi revoacă mandatul ce i a dat void prin aceasta să se considere degajat de orice răspundere față de Semo, și apoi la 12 Decemvrie 1900 pârâtul Capră, autentifică actul prin care cumpără dela

d-na Cotzebue moșia Suvărești cu prețul de 1.800.000 lei, adică atât cât autorizase pe Semo ca să-i cumpere acea moșie.

Văzând atunci reclamantul Semo că nu i se plătește de către N. Capră suma ce convenise, îi inten-tează procesul de azi.

Având în vedere că existența convențiunii care face fundamentul juridic al acțiunii reclamantului, rezultă cu suficiență din scrisorile cu data de 6 August 1909, semnate de N. Capră și adresate reclamantului D. Semo, scrisori recunoscute de N. Capră

Considerând că, dispozițiunile convențiunii de mai sus prezintă caracterele unui mandat salariat pe care pârâtul N. Capră l'a dat reclamantului D. Semo.

Considerând că din celelalte acte prezentate de reclamantul Semo, coroborate în parte cu răspunsul pârâtului la interogator, rezultă că reclamantul Semo, își îndeplinește mandatul său, răușind a obține dela d-na Cotzebue vânzarea către Capră a moșiei sale Suvărești, cu suma de 1.800.000 lei (cât oferea Capră), tratase un împrumut la Banca Generală pentru plata acelei moși; rămăsese deci ca vânzătoarea să-și completeze actele și să-și autentifice actul de vânzare; că pârâtul regretând poate că suma ce s'a obligat să i-o plătească reclamantului, ca cheltueli și onorariu, eră preă mare, a revocat fără nici un motiv legal mandatul ce-l dăduse reclamantului Semo, cumpărând apoi nu mult după aceasta moșia pe acelaș preț și în aceleași condițiuni, refuzând a mai plăti reclamantului suma la care se obligase;

Considerând că, deși după dispozițiunile codului civil, mandatul poate fi revocat, totuș legiuitorul, dintr'un sentiment de echitate a prevăzut prin art. 1547 c. civ. că mandantul trebuie să despăgubească pe mandatarul său de anticipațiunile și spesele făcute pentru îndeplinirea mandatului și să-i plătească onorariul, dacă i s'a promis; iar prin art. 1548 c. civ. dispune că atunci când nu se poate impută mandatarului nici o culpă, mandantul nu se poate scuti de o asemenea desdăunare și plată, chiar când afacerea n'a răușit, nici să reducă suma cheltuelilor și anticipațiunilor, pe cuvânt că ar fi fost mică;

Considerând că, față cu principiile de drept mai sus menționate și cu împrejurarea că pârâtul a revocat mandatul dat reclamantului Semo fără nici un motiv legal și după ce acesta din urmă făcuse toate demer-

surile la care eră obligat prin mandat, răușind astfel pârâtul a cumpără moșia cu prețul indicat reclamantului Semo, prin mandatul ce i-a dat și deci pe baza acestor demersuri, urmează ca pârâtul de azi să fie obligat a despăgubi pe reclamant de cheltuielile făcute și onorariul ce i s'a făgăduit ;

Considerând că, conform scrisorilor din 6 August 1909, reese că pârâtul se obligă a plăti reclamantului Semo, pentru negocierea și cumpărarea moșiei Suvărești, suma de 250.000 lei în care sumă se coprindea cheltuielile și onorariul reclamantului Semo, precum și plata taxei de înregistrare ;

Având în vedere că din această sumă de 250.000 lei, urmând a se scade suma de 54.000 lei, (care reprezintă taxa de înregistrare la actul de vânzare plătită de Capră), pe care însuși reclamantul și-a redus-o din suma de 250.000 lei, cerând prin acțiune numai suma de 196.000 lei, cum de asemenea și suma de 30.000 lei care a fost plătită de pârât intermediarului Grill, care sumă de asemenea a fost contestată de reclamant și rămâne deci bine plătită, și în fine suma de 86.000 lei ce Tribunalul în aprecierea sa a găsit că s'ar mai fi cheltuit și plătit de reclamantul Semo la cei cari l'ar fi mai ajutat în îndeplinirea mandatului, până la facerea actului de vânzare-cumpărare ; rămâne deci ca pârâtul Capră să fie obligat a plăti reclamantului D. Semo, suma de 80.000 lei cu dobânda lor dela intentarea acțiunii și până la achitare, sumă care reprezintă cheltuielile și onorariul reclamantului pentru îndeplinirea mandatului ce a primit dela pârât în realizarea cumpărării moșiei Suvărești ;

Văzând și cererea de cheltueli de judecată care de asemenea, conform art. 140 pr. civ. urmează a fi admisă pentru suma de trei sute lei ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător T. Magheru, admite în parte acțiunea.

Semnați : T. Magheru, N. Steriade.

JUDECĂTORIA OCOLULUI RURAL HOREZU

Audiența dela 18 Octombrie 1913

Judecător, N. Simionescu

Maria Ciucă Marinoiu cu Marin Ion Dumitru și alții

ACȚIUNE ÎN REVENDICARE. — PRESCRIPTIUNE ESTINCTIVĂ. — CALCULAREA TERMENULUI. — ART. 1890 COD. CIVIL.
PĂMÂNT RURAL. — PRESCRIPTIUNE ACHISITIVĂ. — TITLU DE MOȘTENITOR. — ART. 1895 COD. CIVIL.

1° Prescripțiunea extinctivă prevăzută de art. 1890 cod. civil, se socotește, când e vorba de o acțiune în revendicare, din momentul când dreptul în favoarea căruia e conferită a fost turburat. Prin urmare, dacă din acel moment, până

la intentarea acțiunii nu au trecut 30 de ani, ea nu este prescrisă.

2° Stăpânirea cu titlu de moștenitor a unui pământ rural poate să ducă la dobândirea lui prin prescripție, întrucât legile rurale care opresc pe unele persoane de a deveni proprietari de pământuri rurale prin înstrăinări, nu interzic dobândirea lor prin moștenire.

Judecata,

Având în vedere acțiunea făcută de Maria Ciucă Marinoiu, văduvă din comuna Turcești, prin care revendică succesiunea rămasă pe urma defunctului său unchiu Dumitru Popete ;

Având în vedere susținerile părților și probele aduse de ele ;

Având în vedere că din toate acestea rezultă : că Dumitru Popete a încetat din viață la 1872, pe urma lui rămânând averea revendicată azi de reclamantă, avere ce s'a continuat a se stăpâni de soția sa Ilinca până la încetarea ei din viață, de când, de fapt, au intrat stăpâni ai succesiunii moștenitorii lui Dumitru Marina care stăpânesc și azi, iar de formă, ca moștenitori legali, ruda soției lui Dumitru Popete, Ion Dumitru Bișiu, tatăl defendoarei Catalina Ion Păun Mijata. Că la trecerea defendoarei în căsătorie cu Ion Mijata, între altă avere, prin actul autentificat la No. 117 din 1899 de această judecătorie Horezu, i s'a constituit ca dotă și averea în litigiu, pe care ea o închiriază prin actul autentificat la No. 42 din 1908 de Judecătoria Stroești, lui Matei D. Marina, stăpânitorul de fapt al averei în litigiu ;

Având în vedere apărarea pârâților că acțiunea reclamantei este prescrisă, întru cât au trecut 30 de ani dela moartea autorului pretins al reclamantei și obiecțiunea acesteia prin avocatul său d-l Tintorescu că se prescrie orice fel de acțiuni prin 30 ani, însă, în specie, de și au trecut 30 ani dela moartea autorului său, în acest timp n'a stăpânit averea defendoarea și autorii săi, ci alte persoane ; cu alte cuvinte, defendoarea n'a câștigat dreptul de proprietară prin prescripție.

Considerând că, atâta timp cât reclamanta dovedește că este proprietara locului în litigiu ca eredă, ea putea să facă cu el ce vrea : fie să-l cultive, fie să-l

lase în nelucrare, fie chiar să-l lase în stăpânirea altuia, destul atât ca acesta să nu fi stăpânit 30 ani, adică să nu fi câștigat proprietatea prin prescripție;

Că, pentru a socoti aci trei zeci ani, ceruți de art. 1890 c. civil, trebuie a ține socoteală de ce va să zică acțiune; că nu se poate concepe acțiune fără turburarea dreptului în apărarea căruia este conferită. Ori, în specie, de când a fost turburată reclamanta în dreptul său de proprietară și trebuie să facă acțiunea în revendicare? Dela intrarea în stăpânire a averii revendicată a tatălui defendoarei (1890 luna Martie 22) și cum de atunci nu sunt 30 ani, prin urmare acțiunea reclamantei nu este prescrisă prin posesia de 30 ani.

Având în vedere apărarea părâtei că, în tot cazul, a devenit proprietara averii în prigonire prin posesia de zece ani și justul titlu, actul dotal, și obiecțiunea reclamantei, că defendoarea nu putea dobândi pământ rural (averea în litigiu e pământ cedat după legea rurală), de oarece are avere de sute de pogoane;

Considerând că legile rurale opresc pe unele persoane de a deveni proprietare prin înstrăinări, nu însă și prin succesiuni; că părâta a devenit proprietara averii în prigonire, stăpânind cu just titlu timp de peste 10 ani, că astfel fiind acțiunea urmează a fi respinsă ca ne fondată.

Văzând și art. 1895 c. civil;

Pentru aceste motive, respinge ca ne fondată acțiunea.

Semnat: N. Simionescu.

JUSTIȚIA CRIMINALĂ

CURTEA CU JURAȚI DIN JUDEȚUL IALOMIȚA

Audiența dela 20 Octombrie 1913

Președința d-lui D. G. Maxim, consilier al Curței de apel din București

Ministerul public cu Savu Nae și alții

CURTE CU JURAȚI. — COMISIUNE. — COMUNICAREA JURĂȚILOR CU PERSOANE STREINE. — RECUZARE. — DIZOLVARE. — ART. 337 PR. PENALĂ.

Legiuitorul, prin art. 337 pr. penală, prohibind categoric comunicarea juraților cu alte persoane străine de comisiune până la pronunțarea verdictului, a prescris această măsură în interesul de a garantă imparțialitatea verdictului, împedind astfel pe jurați să audă opiniuni sau apre-

cieri străine ce ar avea de efect să influențeze într'un fel sau altul părerea ce sunt chemați s'o declare.

Această lipsă de comunicare în intervalul când i se permite juratului a rămâne acasă, în procesele în care ședința este în continuare două sau mai multe zile, nu trebuie interpretată nu-mai în sensul ca juratul să nu se fi pronunțat în afacere sub raportul culpabilității sau nevinovăției vreunui acuzat, fiindcă chiar dacă juratul nu și a dat părerea, din moment ce se stabilește că a discutat în public despre culpabilitatea acuzaților, există prezumția că a auzit și aprecieri dela persoane streine ce nu figurează în juriu, și prin urmare recuzarea trebuie admisă în sensul art. 337 sus menționat și comisia juraților disolvată.

Sau ascultat d-l procuror Virgil Degereteanu, delegat ca procuror-general, în incidentul de recuzare; d-l avocat Ioanițescu, pentru părțile civile, și d-nii avocați Al. Bădulescu și Sima Nicolescu, pentru acuzați.

Curtea,

Asupra incidentului d-lui procuror-general prin care tinde la amânarea procesului pentru altă sesiune, sub cuvânt că doi dintre jurați, d-nii Dumitrescu G. Gheorghe și G. Lupu, s'au pronunțat în afacere;

Având în vedere că juratul Dumitrescu, fiind întrebat de d-l președinte, a declarat că în realitate a convorbit cu alte persoane despre acest proces în intervalul când a fost lăsat liber acasă, spunând că nu este încă convins, că n'are nici o convingere, fapt confirmat și d-l Sever Tipei, care, fiind ascultat ca informator de această Curte, a arătat că l'a auzit spunând pe d-l Dumitrescu în o prăvălie că opinia juraților este formată;

Având în vedere că, juratul G. Lupu a declarat personal că în ziua de 18 c. a convorbit cu câteva persoane despre proces, fapt confirmat și de institutorul M. Mușățescu care, fiind întrebat, a declarat în fața Curței că la o cafenea i-a făcut citatul jurat aprecieri despre verdict, ceea ce i-a lăsat impresia că are părerea despre culpabilitatea unuia dintr'ânșii;

Considerând că, în fața celor stabilite, Curtea urmând a aprecia temeinicia motivelor de recuzare propuse, găsește că legiuitorul prin art. 337 din procedura penală, proibind categoric comunicarea juratului cu altă persoane, până la pronunțarea verdictului, a prescris această măsură în interesul garanției imparțialității verdictului pronunțat de juriu, împedind astfel să audă juratul orice opinie sau apreciere străină ce ar avea de efect să înrăurească într'un fel sau altul părerea pe care juratul este chemat să o dea;

Considerând că, lipsa de comunicare de care vorbește legiuitorul în articolul citat, mai cu seamă în intervalul cât i se permite juratului de a rămâne acasă și a nu comunica în baza jurământului făcut, în procesele în care ședința este în continuare, două sau mai multe zile, nu trebuie interpretată numai în sensul ca juratul să nu să fi pronunțat în afacere sub raportul culpabilității sau nevinovăției vreunui acuzat, pentru că din spiritul zisei dispozițiuni legislative reese că s'a căutat a se feri cu orice chip conștiința juratului de orice înrăurire străină, de vreo părere a vreunei persoane care prin abilitatea sa, ar putea să i aducă argumente convingătoare într'un sens sau altul, și fiindcă aceste argumente au ajuns în mintea juratului pe o asemenea cale lătu-ralnică, scopul legii ar fi eludat și verdictul ar fi viciat. Și, în adevăr, întrucât argumentele obținute pe această cale, reținute de jurat, n'au fost desbăbătute în ședință publică și puse la cunoștința Ministerului public și acuzatului, ar figura în stabilirea convingerei unui jurat, un element străin, de care se ferește legiuitorul în ajungerea la stabilirea unei adevărate justiții;

Considerând că, în specie, este pe deplin stabilit că dacă jurații Dumitrescu și Lupu, chiar dacă nu și ar fi dat părerea, au discutat în public despre culpabilitatea acuzaților și deci există prezumțiune că au auzit și aprecieri asupra afacerii dela persoane străine ce nu figurează în juriu, recuzarea lor trebuie admisă în sensul art. 337 sus menționat;

Considerând că, întrucât în juriu figurează numai un jurat supleant, cel al doilea fiind dispensat din cauză de boală, și deci fiind admisibilă recuzarea a doi jurați, comisiunea rămâne necompletă și deci ea trebuie disolvată și procesul amânat;

Pentru aceste motive, disolvă comisiunea juraților de judecată, amână procesul pentru altă sesiune.

Semnați: D. G. Maxim, G. Minea-Popescu, I. Gr. Dimof-tache.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

TRIBUNALUL CIVIL din CHARLEROY (BELGIA)

Audiența dela 11 Iulie 1913

MANDAT. — SUBSTITUIRE. — DREPTUL MANDATARULUI DE A SUBSTITUI PE ALTUL PE RĂSPUNDEREA SA. — ADMISIBILITATE. — ART. 1798 C. FR. (1488 C. CIV. ROM. ¹).

Mandatarul este în drept a substitui pe altul în locul lui, chiar dacă procura sa nu cuprinde un asemenea drept; de unde rezultă că un avocat poate însărcina pe un alt avocat cu pledarea unui proces, cu toate că procura sa nu prevede anume această facultate de substituire ²).

Observațiune. — Deși mandatul se întemeiază pe încrederea personală ce mandantul conferă mandatarului, totuși se admite, cu drept cuvânt, că mandatarul poate substitui pe altul în locul său, chiar dacă procura sa nu-i conferă această facultate. Dreptul mandatarului, fie chiar un avocat, de a substitui pe a sa răspundere, pe un altul în locul său, rezultă în mod virtual din art. 1542, ¹⁰, care declară că mandatarul *este responsabil pentru acela pe care l-a substituit în gestiunea sa*. Actele emantate dela substituit vor fi deci valide față de mandant și opozabile lui, rămânând acestuia din urmă recurs contra mandatarului său, în caz de culpă. În acest sens se pronunță majoritatea doctrinei și a jurisprudenței. Vezi C. Iași, *Dreptul* din 1886, No. 31, p. 239 (decizie foarte bine motivată); Guillouard, *Mandat*, 120; P. Pont, *Idem*, 1016; Baudry et Wahl, *Idem* 569; Aubry et Rau, IV, § 413, p. 645, text și nota 14; Massé-Vergé, V, § 753,

1) Acest text nu este împrumutat nici dela Pothier, nici dela Domat. El figură *talé quale* în proiectul codului din anul VIII, și în tot cursul dezbaterilor nu s'a făcut nici o observație asupra lui. Vezi Planiol, II, 1921 (ed. a 6-a).

2) În privința avocaților (mandat *ad litem*), soluția contrară este însă, admisă în Franța. Vezi D. Alexandrescu, *Dreptul civil român* IX, p. 597, nota 1 și autoritățile citate acolo.

p. 46; Zacharia, *Handbuch des fr. civilrechts*, II, § 393, p. 689, text și nota 16 (ed. Crome); Planiol, II, 2246; Thiry, IV, 229; Laurent, XXVII, 482 urm.; Réport. Sirey-Carpentier, v^o Mandat, 4116; Pand. pr., eod. v^o. 937, 939 urm. 967 urm.; D. Alexandresco, tom. IX, p. 597, din care s'a extras toate aceste citații.

Aceeaș soluție eră admisă și la Romani (L. 8 § 3 Dig., *Mandati, vel contra*, 17, 1. Vezi Thibaut, *Sytem des Pandektenrechts*, III, § 267; Windscheid, *Lehrbuch des Pandektenrechts*, II, § 410, etc.) Cu toate acestea, Curtea noastră de casație s'a pronunțat în sens contrar. A se vedea decizia publicată mai sus tot în acest număr al *Dreptulu*. Cpr. în acest din urmă sens, Troplong, *Mandat*, 446. Argumentele acestui din urmă autor sunt însă foarte bine combătute de Aubry et Rau, *loco cit.*, nota 14. Art. 664 din codul german dispune în această privință că, la caz de îndoială, mandatarul nu poate să-și substituie pe altul în locul său. „*Der Beauftragte darf im Zweifel die Ausführung des Auftrags nicht einem Dritten übertragen*“. Vezi D. Alexandresco, *op. cit.*, tom. VI, p. 464, nota 3.

S. R.

TRIBUNALUL CIVIL DIN ANVERS

Audiența dela 14 Aprilie 1913

MANDAT. — SUBSTITUȚIE. — DREPTUL SUBSTITUITULUI DE A CERE DELA MANDANT SUMELE CHELTUITE DE DÂNSUL.

MANDAT. — ÎNCETAREA GRATUITĂȚEI LUI. — DOVEDIREA SERVICIILOR FĂCUTE DE MANDATAR. — MARTORI. — ADMISIBILITATE.

1° De câte ori un mandatar a substituit pe un submandatar în executarea instrucțiunilor ce i erau date, submandatarul are o acțiune directă contra mandantului pentru restituirea sumelor cheltuite; nu se poate, în această privință, opune submandatarului convențiile încheiate între mandant și mandatar.

2° Mandatul încetează de a fi gratuit de câteori împrejurările și raporturile dintre părți permit de a deduce contrariul.

Dovada serviciilor aduse de mandatar, mandantului său, poate fi stabilită prin martori, oricare ar fi suma cerută de mandatar.

Observațiune. — Asupra tuturor punctelor decise

prin sentința de mai sus, jurisprudența este constantă în Belgia. A se vedea L. Jamar, *Réport général de la jurisprudence belge*, tom. VI, v^o Mandat No. 164, 166, 167 și deciziile citate acolo. Mai vezi D. Alexandresco, tom. IX p. 558 urm.

S. R.

GRIGORE VULTURESCU

O veste tristă ne anunță moartea acestui harnic veteran al intelectualității române, care până eri părea încă tânăr și plin de viață cu toți cei 75 ani la care ajunsese.

Activitatea lui Gr. Vulturescu a fost prodigioasă. El a făcut parte din generația de intelectuali dela care a pornit prima impulsie de progres în diferitele manifestațiuni ale inteligenței.

A debutat ca ziarist la epoca când viața constituțională de abca începuse, și s'a distins ca scriitor de valoare și de talent.

La aceeași epocă se înființase societatea Ateneului Român, și Vulturescu a fost unul dintre primii conferențieri cari au contribuit la răspândirea gustului de lumină și cultură în publicul românesc.

Doctor în științele politice și administrative, indicat pentru o funcțiune superioară în serviciul Statului, el a fost numit director al statisticei generale. În această calitate a luat parte la congresul de statistică dela Florența, primul congres internațional la care România a fost reprezentată în 1867.

Cunoștințele lui în materie de statistică, l'a desemnat mai pe urmă ca profesor la școala de științe de Stat înființată la 1871.

Activitatea sa cea mai îndelungată a consacrat-o însă Baroului. El a fost unul din cei dântăiu avocați ai Creditului funciar rural și a luat o parte activă la organizarea acestei instituțiuni.

A dat la lumină mai multe lucrări juridice foarte apreciate, dintre care cea mai de seamă este: „Explicațiunea teoretică și practică a legei și statutelor Creditului funciar“. Cu simțul său metodic și analitic, a contribuit, în acest domeniu, la lămurirea unor chestiuni care dau loc la nedomiriri, după cum atestă numeroasele sale articole publicate în coloanele *Dreptului*.

Ultima lucrare a lui Vulturescu, apărută în *Dreptul* dela 11 Decembrie 1911, despre „efectele naturalizării soțului după căsătorie asupra naturalizării soției sale“ chestiune pe care o discută din punctul de vedere al art. 7 din Constituțiune, nu ne făcă să credem că o inteligență așa de vie are să se stingă așa de repede.

Vulturescu a fost un om de caracter și de convingeri în care el a rămas totdeauna statornic. Pe terenul politic a fost nedeslipit de partidul liberal, luptând în primele rânduri, fie ca publicist, fie ca membru al Parlamentului din care a făcut parte ca deputat și senator.

Fire simpatică și cordială, el n'a avut decât prieteni. Amintirea lui este cea a unui om de bine care nu se uită niciodată.